

Трактування поняття «світові мови» у контексті глобалізації суспільства

Бойчевська І.Б.

Уманський державний педагогічний університет

ім.П.Тичини

Глобалізація з її суперечливими явищами, що має тенденцію до посилення, висуває перед освітою складне завдання: підготувати молоде покоління до життя в умовах багатонаціонального і полікультурного простору, виробити вміння спілкуватися і співпрацювати з людьми різних національностей, менталітетів і культур.

Нині у світі за різними даними нараховується від 2,5 до 7 тис. мов. Точно визначити кількість мов неможливо, оскільки відмінність між різними мовами і діалектами однієї мови умовна. Мови світу розрізняють за структурою, кількістю їх носіїв, наявністю писемності, ступенем їх вивчення, суспільними функціями [1].

Сучасна мовна ситуація у світі характеризується суперництвом процесів мовної дивергенції та конвергенції. Все більшого розповсюдження набувають традиції вивчати сучасні мови, якими розмовляють у провідних країнах Західної Європи. Завдяки досягненням науково-технічного прогресу, можливості подорожувати по світу, розвитку всесвітньої телекомунікаційної мережі та Інтернету, сформувалося сучасне суспільство у формі так званої «глобальної спільноти». При цьому однією з найважливіших проблем стала необхідність міжнаціонального і міжкультурного спілкування. Тому вміння спілкуватися багатьма іноземними мовами стало потребою переважної більшості населення сучасних європейських країн і молоді всіх континентів.

За деякими даними існує соціальна типологія мов, в якій виокремлюють: світові мови – мови міжетнічного та міждержавного спілкування, що мають статус офіційних мов ООН (англійська, арабська, китайська, російська, французька, іспанська); міжнародні мови – мови широкого міжнародного спілкування, мають статус державної мови в ряді держав (англійська, китайська, іспанська, російська, арабська, французька, португальська та

німецька); державні (національні) мови – мови, що мають статус офіційної в одній країні (грузинська, тайська); регіональні – мови міжетнічного спілкування, як правило, письмові, але не мають статус офіційної (тибетська мова); місцеві мови – неписьменні мови, що використовуються в спілкуванні етнічних груп поліетнічного соціуму (місцеві говори - діалекти) [2].

Відтак, спостерігаємо тенденцію до значного поширення п'яти-семи мов, які прагнуть увійти до клубу так званих світових мов [3, с. 14]. Термін «світові мови» дедалі частіше входить в практику мовної освіти замість терміну «іноземні мови», поєднуючи в собі міжнародні, міжнаціональні зв'язки різних народів, особливості їх культур і мов. У США термін «іноземні мови» трактується як «світові мови» вченими-лінгвістами і фахівцями з методики викладання мов, такими, як Д. Крістал (D. Crystal), Дж. Франклін (J. Franklin), П. Сандрок (P. Sandrok). Однак чисельність населення, що розмовляє певною мовою, не впливає на загальне розповсюдження мови в світі. Варто зауважити, що англійська мова і надалі залишається мовою найбільшого впливу на суспільне спілкування і життя ще й тому, що вона є мовою сучасних інформаційних та комп'ютерних систем і технологій; найшвидшими темпами на початку XXI століття розповсюджується іспанська мова, яка з американського континенту поширюється на країни південно-східної Азії та Австралії [3, с. 10].

Таким чином, можемо стверджувати, що поняття «світові мови» вживається для позначення мов світового призначення, міжетнічного та міждержавного спілкування. На сучасному етапі розвитку світової спільноти виділяють шість мов світового значення: англійська, арабська, китайська, французька, іспанська, російська.

Література:

1. Міжнародна мова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародна_мова. – Заголовок з титул. екрану.
2. Проблематика ареальної лінгвістики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yab.skachati.com.ua/text/868/index-1.html?page=3>. –

Заголовок з титул. екрану.

3. Тадеєва М.І. Розвиток сучасної шкільної іншомовної освіти в країнах-членах Ради Європи: Монографія. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 432 с.